

C.U. SHAH UNIVERSITY

Winter Examination-2021

Subject Name: Childhood Education

Subject Code: MED03CHE1

Semester: 3

Date: 15/12/2021

Branch: M.Ed.

Time: 02:30 To 05:30

Marks: 70

Instructions:

- (1) Use of Programmable calculator & any other electronic instrument is prohibited.
- (2) Instructions written on main answer book are strictly to be obeyed.
- (3) Draw neat diagrams and figures (if necessary) at right places.
- (4) Assume suitable data if needed.

પ્રશ્ન: ૧ (અ) નીચે આપેલા પ્રશ્ન માંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો આશરે ૫૦૦ શબ્દોમાં ઉત્તર આપો.

(૦૮)

- (૧) પ્રારંભિક બાળ ઉછેર અને શિક્ષણ એટલે શું? ECCE ના ઐતિહાસિક પરિપેક્ષ્ય વિશે લખો
- (૨) બાળ વિકાસ અંતર્ગત ભારતીય સંસ્કારો વિશે વિસ્તૃત ચર્ચા કરો.

પ્રશ્ન:૧(બ)નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના આશરે ૧૫૦ શબ્દોમાં ઉત્તર આપો (૦૬)

- (૧) બાળપણમાં બાળકનો શારીરિક વિકાસ યોગ્ય રીતે થાય તે માટે શું શું કરી શકાય તે લખો.
- (૨) બાળકના સામાજિકીકરણ ની પ્રક્રિયાની સંકલ્પના લખો.
- (૩) ECCE માં શિક્ષણના મહત્વ વિશે લખો.

પ્રશ્ન: ૨ (અ) નીચે આપેલા પ્રશ્ન માંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો આશરે ૫૦૦ શબ્દોમાં ઉત્તર આપો.

(૦૮)

- (૧) ECCE માં કિન્ડરગાર્ટન અભિગમ અંગે લખો.
- (૨) રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ નીતિ (NPE) - 1986 વિશે લખો

પ્રશ્ન:૨(બ)નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના આશરે ૧૫૦ શબ્દોમાં ઉત્તર આપો (૦૬)

- (૧) RTE- 2012 અંતર્ગત બાળકો અને શિક્ષકો માટેના નિયમો લખો.
- (૨) પ્રારંભિક શિક્ષણમાં આંગણવાડીના યોગદાન વિશે લખો.
- (૩) બાળ વિકાસ અંતર્ગત કોઈ એક કેસ સ્ટડી વિશે લખો.

પ્રશ્ન: ૩ (અ) નીચે આપેલા પ્રશ્ન માંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો આશરે ૫૦૦ શબ્દોમાં ઉત્તર આપો.

(૦૮)

- (૧) ECCEમાં પેસ્ટોલોજી ના યોગદાન વિશે લખો
- (૨) ગિજુભાઈ બઘેકાના શિક્ષણ ચિંતન વિશે લખો

પ્રશ્ન:૩(બ)નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના આશરે ૧૫૦ શબ્દોમાં ઉત્તર આપો (૦૬)

- (૧) ચિલ્ડ્રન યુનિવર્સિટી નો પરિચય આપો
- (૨) મારિયા મોન્ટેસરી ની શિક્ષણ પદ્ધતિ વિશે લખો.
- (૩) ECCE કાર્યક્રમ સંદર્ભે ભારત ની પોલીસી પ્રમાણે બાળકને કયા કયા અધિકારો આપવામાં આવે છે તેના વિશે લખો.



પ્રશ્ન: ૪ (અ) નીચે આપેલા પ્રશ્ન આમાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો આશરે ૫૦૦ શબ્દોમાં ઉત્તર આપો.

(૦૮)

- (૧) બાળકો માટેની રાષ્ટ્રીય નીતિ- ૨૦૧૩ વિશે લખો.
- (૨) ભારતના બંધારણમાં દર્શાવેલ કલમ- ૪૫ વિશે લખો.

પ્રશ્ન: ૪(બ)નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના આશરે ૧૫૦ શબ્દોમાં ઉત્તર આપો (૦૬)

- (૧) અનુચ્છેદ ૨૯ વિશે ટૂંકમાં લખો.
- (૨) બાળ અધિકારોના રક્ષણ માટેના કમિશન- ૨૦૦૫ના બાળકોના અધિકાર વિશે લખો.
- (૩) ભારતના બંધારણમાં દર્શાવેલ અનુચ્છેદ ૧૫ બાળ અધિકાર વિશે શું કહેવા માંગે છે તે લખો.

પ્રશ્ન: ૫ નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી તમામ પ્રશ્નોના એક શબ્દ કે એક વાક્યમાં ઉત્તર આપો. (૧૪)

- (૧) પ્રારંભિક બાળપણ શિક્ષણ શું છે?
- (૨) પ્રારંભિક બાળપણ શિક્ષણ શા માટે મહત્વનું છે?
- (૩) શારીરિક વિકાસ શું છે?
- (૪) "વાર્તાનું શાસ્ત્ર" પુસ્તકના લેખક નું નામ આપો?
- (૫) ચિલ્ડ્રન યુનિવર્સિટી નું સૂત્ર શું છે?
- (૬) કિન્ડરગાર્ટન પદ્ધતિના સ્થાપક કોણ છે?
- (૭) બાળકોના સર્વગ્રાહી વિકાસ માટે કઈ યુનિવર્સિટીની ખાસ સ્થાપના કરવામાં આવી છે?
- (૮) "દક્ષિણામૂર્તિ" સંસ્થા ના સ્થાપક કોણ હતા?
- (૯) આધુનિક શિક્ષણના પિતા તરીકે કોને ઓળખવામાં આવે છે?
- (૧૦) ફ્રેબેલ દ્વારા સ્થાપિત શૈક્ષણિક રમકડાં કયા નામે ઓળખાય છે?
- (૧૧) પૂર્વ પ્રાથમિક શાળા વચ્ચેના બાળકો માટે શિક્ષણનો તબક્કો કયો છે?
- (૧૨) ECCEમાં બાળકનો કયો વિકાસ થાય છે?
- (૧૩) નેશનલ એજ્યુકેશન પોલિસી ૨૦૨૦ ને નવા શિક્ષણશાસ્ત્ર અને અભ્યાસક્રમ માળખા દ્વારા બદલવામાં આવી છે. NEP 2020 અનુસાર નવું અભ્યાસક્રમ માળખું શું છે?
- (૧૪) ભારતીય સંસ્કારો કેટલા છે?

